

tako zdivjani, da groze s pobojem onim, ki se zavzemajo za samostojno kmetjsko stranko. Poznam pristaše samostojnežev, pa moram reči, da so to pošteni ljudje, delavni in dobri gosdodarji. Imajo edino napako, da ne verujejo vsega, kar piše „Slovenski Gospodar“ in mislijo, zakaj ne bi kmetje sami začeli za se skrbeti. Saj smo v vojski dosti pretrpeli in marsikaj izkusili. Zato hočemo tudi po svoji volji voliti one, do katerih imamo največ zaupanja.

Političen uboj. Od Sv. Andraža v Slov. Goricah nam poročajo, da sta tam dva prenapeta pristaša klerikalne stranke ubila J. Stebiha, ker je pristaš samostojne kmečke stranke. To so pristni sadovi one politike, ki hoče imeti vso oblast, duhovno in posvetno v svojih rokah. Vera zahteva, ne ubijaj; ljudstvo pa se fanatizira, da sme s političnim nasprotnikom storiti vse.

Dopisi.

Stanovanjsko in kulturno vprašanje v Ptuj. Kulturni zavodi so posebna pastorka Ptujčanov glede stanovanj. O pomanjkanju stanovanj za gimnazijske profesorje sem že pisal. Še večji reveži so naši glasbeni učitelji in učiteljice in cela glasbena šola kot taka. Šola se je zatekla v Dijaški dom, ki ima že komaj dovolj prostora za svojih blizu 90 gojencev. Ena učiteljica zmrzuje v privatnem stanovanju v sobici brez peči, najnovejši učitelj pa sploh nima stanovanja. Čemu vabimo te ljudi k nam, če nikdo nima toliko srca in moči, da bi jim pripomogel do malce udobnega življenja? Tudi gledališki igralci baje niso dobili prenočišča. Čemu nekateri idealisti Ptujčanom vsiljujejo kulturo? Pustimo vendar gimnazijo, glasbeno šolo, gledališče itd., da ne bomo nikomur nadležni s kulturnimi zahtevami!

Vajda, gimn. ravn.

Za nagrobni kamen pokojnega nadkomisarja Miloša Meža so do sedaj prispevali: Po 200 K G. Franjo Čuček, veletrgovec v Ptuj; nadalje po 100 K Gg. major Djelošević, Dr. Ivan Fermevc, odvetnik, dr. Sadnik, odvetnik, dr. Tone Gosak, odvetnik, dr. Anton Horvat, odvetniški kand., brata Vošnjak, trgovca, Julij Schäffer, kapitan v pokoju, Emilija Milada Schäffer, kapetanova soproga, odvetniška pisarna dr. Senčar in dr. Šalamun. Po 80 K: G. Anton Jurca, veleposestnik v Ptuj. Po 50 K: gg. Franc Strafella, notar, Mihael Brenčič, komisar okrajnega zastopa, inžiner Novak. Po 25 K: g. Milan Zemljič, poštni nadkontrolor v Mariboru. Po 20 K: gg. dr. Vekoslav Visenjak, dr. Bela Stuhec, zdravnik. Po 10 K: gg. notar Kazimir Bratkovič v Ptuj, dr. Otmar Pirkmaier, vodja okrajnega glavarstva, dr. Terstenjak, vladni koncipist, Zvonko Bratina, vladni koncipist, J. Marko. Uradništvo mestnega urada á 10 K: gg. Treo, Toplak, Maté, Sigl, Mokole; á 5 K: gg. Ferleš, Stuhec, Jesič, Glavič, Kos, nadalje g. dr. Tomaž Horvat, odvetnik, g. Banko 4 K. Vsem, ki želijo izkazati pokojniku zadnjo čast, je tukaj dana prilika, da prispevajo po možnosti za nagrobni kamen. Prispevke sprejema uradništvo „Ptujsk. lista.“

Obkraden grof. V vilo grofa Orssicha na Zgor. Bregu pri Ptuj je bilo nedavno vlomljeno. Vlomilci so grofu odnesli raznovrstne dragocenosti, odnesli so mu vse, kar ni bilo pribito. Grof ima za 57.000 kron škode. Nekaj vlomilcev je že pod ključem, glavarja pa ne morejo izslediti.

Velik ogenj v Podlehniku. V noči od ponedeljka na torek kmalu po polnoči je izbruhnil na neznan način v gospodarskem posloju štajerske hranilnice ogenj. Ogenj se je

hitro širil, gašenje je bilo težavno. Ker je bila nevarnost velika za vsa poslopja, so poslali v Ptuj do gasilnega društva po pomoč. Zgor. je gospodarski del glavnega poslopja z raznimi orodji, stroji, stiskalnico. Škoda je velika.

Podružnica C. in M. v Ptuj. Odbor moške in ženske podružnice Ciril in Metoda priredil je minulo nedeljo „Veliko tombolo“ v prid glavni družbi. Radi slabega vremena se tombola ni mogla vršiti na prostem, ampak v Društvenem domu, ki je bil nabito poln igralcev. V najlepšem redu se je vršilo zbiranje, pregledovanje kart in razdelitev listkov za dobitke, katerih je bilo blizu 500. Po končani tomboli šli so si igralci z listki v hranilnične prostore po svoje dobitke, ki so bili z enakimi številkami zaznamovani. Marsikdo je bil vesel svojega dobitka, ker tako velike vrednosti ni pričakoval. Večji dobitki so namreč bili v vrednosti od 100 do 600 K. Vsi tisti, ki so bili tako lepo obdarovani, zahvaliti se morajo darovalcem in sicer v prvi vrsti Jugoslovanski tovarni za usnje in čevlje na Bregu, ki je podarila celo kožo podplatov v vrednosti nad 2000 K, dalje Posojilnemu in hranilnemu društvu v Ptuj za sprejetih 1000 K, g. Pavlu Pirichu za kompletne 3 priprave za čevlje tudi v vrednosti 1000 K, potem našej grofici Herberstein za 3 m² drv, grajščaku Lipitu iz Turniš za živo tele, gg. Orsiču in Zorčiču za veliko kg moke in zdroba, g. hotelirju Kossarju za vino in mično okrašenega pruleka, dalje našim trgovcem gg. Lenartu, Čučeku, Senčarju, Vošnjaku, Jozefu Pirichu, Brenčiču, Havelki, pivovarni Laški trg in še vsem drugim za lepa in dragocena darila. Reči moramo, da se niti eden, kjer se je pobiralo, ni branil darovati darila ali prispevka v denarju, posamezni so bili celo tako ljubeznivi, da so nabiralcem ponudili z dobro vinsko kapljico. Pohvaliti jih moramo, ker s tem so vsi jasno pokazali, da živijo med Slovenci in uvažujejo ter podpirajo njih koristno delovanje v prid solski družbi. Vsi ti darovalci naj sprejmejo tudi od odbora moške in ženske podružnice najpriznanejšo zahvalo. Vsem pa kličemo: „Bog Vam povrni stotero!“ — Odbor se pa tudi zahvaljuje vsem nabiralkam in nabiralcem darov za njih veliki trud, da so pobirali od hiše do hiše. Verjemite nam, da to ni bil malenkosten trud, treba je bilo trdne volje in mnogo jakosti. Pobiralo se je namreč prvič tudi med ptujskimi Nemci. Vsem tem in onim, ki so nam pomagali pri tomboli, bo gotovo v največje zadoščenje čisti dobiček, ki ga dobi glavna družba. Prav iskreno se Vam odbor zahvaljuje in daje vsem drugim v posnemanje in vzgled!

Državna razredna loterija. V prihodnjih dneh začela bode poslovati naša državna razredna loterija. Vsako kolo je razdeljeno v 5 razredov ter se bodo izdajale cele, polovične, četrtinske in osminske srečke. Cena celim srečkam za vsak razred znaša 192 K in bode v vsakem kolu izžrebana polovica vseh srečk. Glavni dobiček znaša 4.000.000 K. Interesenti se opozarjajo, da si naročijo in pustijo rezervirati srečke že vnaprej čim prej, da se jih zamore naročiti. Pooblašeno prometno mesto za državno loterijo v Ptuj je Podružnica Ljubljanske kreditne banke.

Slovensko pevsko društvo „Zarja“ v Ptuj priredi 13. novembra 1920 Martinov večer v Narodnem domu. Sodeluje tamburaški zbor iz St. Vida. Začetek ob 20. uri. Vstopnina prosta. K obilni udeležbi vabi ODBOR.

Tabor Samostojne kmetijske stranke zadnjo nedeljo v Društvenem domu v Ptuj je bil zelo dobro obiskan. Kandidatje in drugi govorniki so razvijali program te nove stranke, ki pridobiva vzlasti v Ptujskem okraju na kmetih od dneva do dneva več pristašev. Je pa res že skrajni čas, da se naš kmet že enkrat postavi na lastne noge in da si osnuje krepko kmetijsko organizacijo. V naši državi je do 80% kmetijskega ljudstva in je popolnoma naravno, da bi morala močna agrarna stranka imeti v državnem zboru odločilen vpliv. Tega se bodo naši kmetje pridobili, če bodo pri volitvah v konstituanto nastopili

zdrruženo za svoje kmetijske kandidate. Tedaj v boj za „Stare Pravdo.“

Krajna organizacija NSS v Ptuj na delu. Odbor NSS v Ptuj je vložil oster protest pri deželni vladi, češ, da kupuje Prva jugoslovanska tovarna za usnje in čevlje na Bregu Scheiblove hiše. Preti baje nevarnost, da pridejo najlepše ptujске hiše v židovske roke. Pred vsem ugotavljamo, da je pri imenovanem podjetju inozemski kapital vdeležen samo z 20%. Razen enega družabnika so vsi drugi člani jugoslovanski državljani. Tej družbi niti na misel ni prišlo, pogajati se za Scheiblove hiše, ker dandanes pač nihče ne kupuje hiše, ki je zasedena od strank do zadnjega kotička. To tudi dobro vedo gospodje pri NSS. Pa kaj za to! Treba je hujskati proti podjetju, v katerem je zaposlenih do 300 domačih delavcev. Hujskanje proti podjetju bi škodovalo seveda najbolj delavcem samim, ako bi imelo kedaj kak uspeh. Sicer pa je le škola, da Jugoslovanska tovarna ni kupila Scheiblovih hiš. Prišle bi tako vsaj v slovenske roke. Hiše so namreč res na prodaj in bi bilo nujno potrebno, da se ustanovi kak konzorcij domačinov, ki bi jih pridobil v prvi vrsti za uradniška stanovanja. V tem smislu bi naj delovale naše stranke, ne pa z negativnimi protesti.

Poziv beguncem! Begunci se obveščajo, da je kreditiranje vožnje za one, ki se za stalno vrnejo na svoja domovja, podaljšano od centralne vlade le do 31. decembra 1920. Ta rok se pod nobenim pogojem ne bo več podaljšal, zato je v interesu beguncev, ki se mislijo vrniti, da se vrnejo do konca leta, ker bi sicer morali sami plačati selitvene stroške. Urad za zaščito beguncev.

Politične vesti.

Pogajanja z Italijani radi Jadranskega vprašanja so se le pričela ta teden. Italijanske zahteve so velike. Obdržati hočejo naše ozemlje do razvodne črte Julijskih Alp od Triglava vzdolž gorske črte vzhodno od Idrije do Nanosa in Sneznika po določenih londonskega pakta do Kantride. Italija bi se odrekla samo logaški kotlini, obdržala pa bi za se okraj Postojne in Razdrtega in železniško križišče St. Peter na Krasu. Na novo pa hoče zase zahtevati jeseniški trikot, da bi imela z Avstrijo železniško zvezo skoz Karavanke. Zatrjuje se, da imajo italijanski delegati boljše voljo, doseči to pot sporazum. A ob nepopustljivosti v pretiranih italijanskih zahtevah ob enem že prorokujejo, da se bodo tudi ta pogajanja končala brez uspeha.

Kultura.

Gledališče v Ptuj. Ptuj se je posrečilo pridobiti mariborsko dramo, da gostuje stalno po enkrat na teden tudi pri nas. To je velepomembna pridobitev in vredna, da jo odkrito pozdravljamo. Doslej sta se uprizorili dve deli: „Kralj na Betajnovi“, satirična drama Cankarjev in burka „Španska muha.“ V obeh slučajih smo imeli priliko občudovati prvovrstne moči. G. Nučič v ulogi Kantorja se je pokazal pravega umetnika; njegove realistična igra je bila pretresljiva. Tudi Maks je ugajal; maska pisateljeva se nas je dojmila dejal bi slovesno otožno. Če bi se bila satirična stran dela podčrtala malo ostreje, bi bilo uprizoritvi le v prid. Briljantno se je izvedla burka 8. t. m. Živahna igra, spretnost predstavjalcev, koatično zamotani zapletvi, neodoljiva komika so izvabljali občinstvu peharje smeja. G. Povhe, znan komik, tako v burki kakor v opereti nam je s svojo fenomenalno gibkostjo jezika in kretjenjem ustvaril tovarnarja ženofa, da si nismo mogli želeti boljšega. Gd. Zelenik je bil v ulogi „Hajniriha, asirijalnoga“ pristen Ribničan, kakor ga je Bog ustvaril, seveda že od kulture zlakiran. G. Rožanski in Rasberger sta bila v ulogah Tidermajerja in